

0-1b

K34/28

Mantlwane.

Mantlwane ke papadi engwê e bexo e tliwaetšwe xaxolo xo dirwa ke bana ba Bathobaso; le mehleng eno mo matseng e mengwê ya Bathobaso e sa dirwa, fêla mokxwa wo o e dirwaxo ka ôna mehleng eno o fapana xo senene le o e nexo e dirwa ka ôna ke ba pele. Papadi ye e fo ipolêla ka noši xore ke eng, xobane batho ba dithšaba tše dingwê ba ntšifatša lentšu-ina (noun) la "ntlo" ka xo re "matlo", xoba "mantlo". Ka 'baka leo "mantlwane" ke xo re "mantlo a manyenyane".

Bana ka mehla ba na le xo šetša mekxwe le ka mo batswadi ba bôna ba diraxo ka xôna mo malapeng. Basetsana ba banyenyane ba fêlê ba rata xo etsa basadi - bo-mma'bô, xe ba apea, ba sola, ba dila, ba axa diphaô, ba êtêlana, ba adimana le xo kxopêlana dilô, le tše dingwê. Mantlwane ke papadi ya bôna basetsana; komme ka yôna papadi ye ba etsa bo-mma'bô xe ba le mo malapeng. Papadi ye e be e na le lebaka la xo e dira; e be e re xe batho ba sa tš'o fetša xo buna basetsana ba sepele mo mašemong xe moxwang o sa tš'o bulêlwa, ba budutše, (ba tope mabêlê, mahea, dinawa, dithlodi, le tšohle tše šetšexo xe xo bunwa ke beng ba mašemo) xomme xe ba bududitše ba itšêêla dilô tšeo, ba itirêla mantlwane ka tšôna. Mehleng ya pele, le xe ba be ba ka se budutše, e bile ngwaxa wa khoora bo-mma'bô ba be ba ka ba fa mabejana, dinawana, ditloo, xo re ba dire mantlwane ka tšôna.

2. Basetsana ba be ba sexa dihaka mo mašemong; xomme ba motse ba ba nyakele felô mo ba ka dirêlaxo mantlwane a bôna uthise; ba be ba ka kxopêlêlwa le xa e bile mo serokolong sa motho e mongwê se se lexo mo xaê, xaxolo xo nyakiwa mo xo naxo le monna e a botêxaxo wa motse xore a fêlê a bôna mantlwane - malapana ao, ba a dirilexo ba se a senyetšwe ke dilô, le bašimane ba ba selekaxo. Ka dihaka tše ba axa malapana a manyenyane, byaloka basadi, bo-mma'bô xe ba thušana xo axišaneng diphaô ka matšema a basadi; e a ka kxônaxo a dira le letlakapinyana la

ntlo; ba be ba kxêra le dibešwana mo ba apešlaxo xôna, ba dile malapana a, xomme ba adingwe dipitšana, meštana, dixwana, maxoxwana, ditheswana, dibyana le tšohle tše di dirišwaxo ka mehla ke bo-mma'bo ka mo malapeng. Ba ithuta bolebeledi bya mantlo le malapa ka papadi ye ya mantlwane, xobane e mongwê le e mongwê o dira lapana la xaxwê ka mo a rataxo ka xôna, a le thakxe ka mo a ka kxônaxo, e sexo byaloka xe a dira ka kua lapeng la mma'xwê ka xo laêla, le xo boifa xore lapa ke la e mongwê. Dithakxa le ba ba pelokeledi ba ithšupa mo papading ye ya mantlwane; ba apea ba fihlola, ba be ba lalêla xôna mo mantlwaneng. Moaxi wa lapa ke yêna mohumaxadi; ba be ba sa hlakane le bašimane mo papading ye; bašimane ba be ba ka ya xo bôna malapana ao, le xo solêlwa dijô uthse ka xo rata xa beng ba ôna, fêla ba sa dumelelwe xo itsenya mo ditabeng tša mantlwane. Xe ba laletše, ba itišitše ka xonyane, ba be ba phatlalala, ba y'o rôbala ka kua malapeng a batswadi ba bôna; xomme ka moswana

3. xe ba tsoxa, ba tsoxêla kua nthse. Batswadi ba be ba ba dumêlêla xo dira byalo, xobane botelle byo ba bexo ba ka bo tšea mo papading ya mantlwane e be e ka ba bya matsatši a šupaxo, xoba xo feta fao xo senene.

Mosetsana e mongwê le e mongwê yo a bilexo mong wa lapa o be a ikxêthêla xoba a ikxêthêlwa ke bana ba bangwê ba motse ba banyenyane mo xo yêna yêna mo matswalong xore a dulê le bôna mo lapaneng la xaxwê, byaloka e ke ke bana ba xaxwê mo lapeng. O be a ba roma kua nokeng, xo kxopêla letswai ka kua xa e mongwê, xo tšea mollô, xo mo adimêlwa dilô; a ba alêla, a ba rôbatša; ba mmitša mma'bo; bôna beng-malapa ba bitšana bo-moxadibo, mma'xo-kêtê le tše dingwê tše byalo; bana bao ba bôna ba ba bitša bo-mma, ba bangwê ba bitšwa bo-rakxadi, mmame, koko le tše dingwê.

Mokxwa o mongwê xapê wa badira-mantlwane o bexo o kxahliša šo: Mosetsane o be a tseba batho bohle, le ba baxolo, ba a ka bexo a theeletšwe mma'bo; xomme xe a bile e mongwê wa

badira-mantlwane, o be a ba soléla maxóbbé a ba išetša ka kua malapeng xe ba le xaufsi; le ba banna a ba soléla, xomme bóna ba ja boxóbbé byo ka lethabó le lexolo, le xe mohlomongwé bo sa apešxa xabotse-botse; xomme xe mohlomongwé mma'bbé, yo a mo théšletšwexo, a hwile, ba kxobokana mmóxxó, ba ja dijó tše ba di soletšwexo ke mothešlélwa-mma'bbé, mme ba xopola mma'bbé yo a hwilexo, le mehla ya xe ba be ba sa le mmóxxó mo lapeng la xaxwé ba fepya ke yéna ka dijó; ba xopotšwa ke yóna papadi ye ya mantlwane. Ka 'baka leo re ka re mantlwane e be e le kxopotšó ya tša mehla e fetilexo le kakanyó ya tša mehla e tlaxo.

END S. 139.